

education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

**DANSSTUDIES
FEBRUARIE/MAART 2010**

PUNTE: 150

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 12 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit DRIE afdelings:

AFDELING A: Geskiedenis
AFDELING B: Musiek
AFDELING C: Anatomie en Gesondheidsorg
2. Lees AL die vrae aandagtig deur.
3. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
4. Haal ALLE werk wat jy nie wil laat nasien nie, netjies deur.
5. Laat DRIE reëls oop na elke VRAAG.
6. Begin elke AFDELING op 'n NUWE bladsy.
7. Punte word NIE volgens die beginsel van 'een punt per een feit' toegeken nie, maar volgens die kwaliteit van jou antwoord.
8. Laat die assesseringskale wat ingesluit is, jou lei.
9. Daar is 'n lys van die voorgeskrewe danswerke en choreograwe op bladsy 3. Jy mag nie oor werk skryf wat nie in die lys verskyn nie, BEHALWE IN VRAAG 1.
10. Skryf netjies en leesbaar.

**LYS VAN VOORGESKREWE CHOREOGRAWE EN HUL DANSWERKE –
DANSTEORIE GRAAD 12**

Jy moet VRAAG 3 en VRAAG 5 vanuit die voorgeskrewe lys hieronder beantwoord.

SUID-AFRIKAANSE CHOREOGRAWE	DANSWERKE
Veronica Paeper	Orpheus in the Underworld
Vincent Mantsoe	Gula Matari
Alfred Hinkel	Last Dance (Bolero)
Sylvia Glasser	Tranceformations
Gary Gordon	Bessie's Head
Mavis Becker	Flamenco de Africa
Hazel Acosta	Blood Wedding
Caroline Holden	Imagenes

INTERNASIONALE CHOREOGRAWE	DANSWERKE
George Balanchine	Apollo of Agon
Alvin Ailey	Revelations
Martha Graham	Appalachian Spring of Lamentation
Christopher Bruce	Ghost Dancers of Rooster
Marius Petipa & Lev Ivanhof	Swan Lake
Vaslav Nijinski	Le Sacre du Printemps
Paul Taylor	Esplanade

AFDELING A: DANSGESKIEDENIS EN -TEORIE

VRAAG 1

Suid-Afrika is 'n veelrassige land wat lewendig en dinamies is as gevolg van ons verskillende kulture. In die lig van hierdie stelling, gee die volgende inligting:

- 1.1 Noem 'n dansvorm waarvan jy geleer het (in Dansstudies op skool) wat verskil van jou eie danshoofvak.
- 1.2 Noem 'n dans in hierdie dansvorm, sy oorsprong en verduidelik dit in besonderhede.
- 1.3 Watter kostuums word gedra en watter rekwisiete (indien enige) word vir hierdie dans gebruik?
- 1.4 Wat was vir jou die interessantste van hierdie dansvorm?
- 1.5 Waarom, dink jy, is dit belangrik om van die verskillende kulture in ons land te leer?
- 1.6 Vergelyk hierdie dansvorm met die dansvorm van jou danshoofvak en verduidelik die ooreenkomste en verskille.

DIE ASSESSERINGSKAAL HIERONDER WORD GEGEE OM JOU ANTWOORDE IN VRAAG 1 TE LEI.

1 – 4 SWAK	5 – 8 REDELIK	9 – 12 BEVREDIGENDE	13 – 15 UITSTEKEND
Leerder het probeer om die belangrikheid van die leer van verskillende kulture te verduidelik. Was in staat om die dans waarvan geleer is, te noem. Was nie in staat om die kostuums te beskryf nie. Nie in staat om te vergelyk nie.	Leerder kon vaagweg die belangrikheid van die leer van verskillende kulture verduidelik. In staat om die dans te noem, maar nie in staat om die kostuums en rekwisiete wat gebruik is, te beskryf nie. Het probeer om die ooreenkomste/verskille tussen die dansstyl en eie danshoofvak te identifiseer.	Leerder was in staat om die belangrikheid van die leer van verskillende kulture te verduidelik. In staat om die dans waarvan geleer is, te noem. In staat om die dans te verduidelik. In staat om die kostuums en rekwisiete wat gebruik is, te beskryf. In staat om die ooreenkomste en verskille tussen die dansstyl en eie danshoofvak te vergelyk.	Leerder was in staat om behoorlik die belangrikheid van die leer van verskillende kulture te verduidelik. In staat om die dansvorm waarvan geleer is, te noem. In staat om die dans in besonderhede te verduidelik. In staat om die kostuums en rekwisiete wat gebruik is, in besonderhede te beskryf. In staat om in besonderhede die ooreenkomste en verskille tussen die dansstyl en eie danshoofvak te vergelyk.

[15]

VRAAG 2

Gedurende jou studie van improvisasie en choreografie word daar van jou verwag om 'n joernaal te hou van al die werk wat jy gedoen het.

- 2.1 Noem en verduidelik die belangrike faktore wat in jou joernaal ingesluit moet word wanneer jy jou choreografie doen.
- 2.2 Doen 'n inskrywing in jou joernaal wat verduidelik wat jy onder die doel van improvisasie verstaan.

[10]

VRAAG 3

Dans is 'n manier waarop jy met die liggaam kommunikeer. Dit is 'n simboliese taal. Kies 'n INTERNASIONALE danswerk uit die lys voorgeskrewe danswerke op bladsy 3 en bespreek volledig hoe die choreograaf van simboliek gebruik maak in hierdie werk.

Gebruik die nommeringstelsel hieronder in jou antwoord.

Noem die danswerk en choreograaf wat jy bespreek.

- 3.1 Hoe het die choreograaf die boodskap deur simboliese bewegings gekommunikeer? Wees spesifiek wanneer jy die bewegings wat gebruik word, beskryf en gee voorbeelde van hoe die boodskap oorgedra word.
- 3.2 Ontleed hoe die elemente van produksie in hierdie danswerk gebruik word om die betekenis simbolies oor te dra. Sluit spesifieke voorbeelde in van hoe die kostuums/stelle of rekwisiete/musiek/beligting/gebruik van die verhoogruimte tot die simboliese betekenis van die dans bygedra het.

DIE ASSESSERINGSKAAL HIERONDER WORD GEGEE OM JOU ANTWOORDE IN VRAAG 3 TE LEI.

1 – 4 SWAK	5 – 8 REDELIK	9 – 12 BEVREDIGENDE	13 – 15 UITSTEKEND
Poging aangewend om die boodskap van die danswerk te beskryf. Kan nie verduidelik hoe die choreograaf die temas deur simboliese bewegings gekommunikeer het nie. Beskryf sommige bewegings, maar kan nie verduidelik hoe die bewegings die boodskap oorgedra het nie. Leerder kon nie die voorbeelde van die produksie-elemente identifiseer nie en nie verduidelik hoe dit tot die simboliese betekenis van die dans bygedra het nie.	Kan vaagweg die boodskap van die danswerk beskryf. Verduidelik vaagweg hoe die choreograaf die temas deur simboliese bewegings kommunikeer. Beskryf vaagweg bewegings wat gebruik is, maar kan nie verduidelik hoe die bewegings die boodskap oorgedra het nie. Leerder het sommige voorbeelde van die produksie-elemente genoem, maar kon nie verduidelik hoe dit tot die simboliese betekenis van die dans bygedra het nie.	Kan die boodskap van die danswerk beskryf. Kan verduidelik hoe die choreograaf die temas deur simboliese bewegings kommunikeer. Kan beskrywings gee van bewegings wat gebruik is en hoe hierdie bewegings die boodskap oorgedra het. Leerder het sommige van die toepaslike voorbeelde van die produksie-elemente genoem en het verduidelik hoe dit tot die simboliese betekenis van die dans bygedra het.	Kan met helderheid die boodskap van die danswerk beskryf. Kan in besonderhede verduidelik hoe die choreograaf die temas deur simboliese bewegings kommunikeer. Kan spesifieke beskrywings gee van bewegings wat gebruik is en hoe hierdie bewegings die boodskap oorgedra het. Leerder het al die toepaslike voorbeelde van die produksie-elemente genoem en het duidelik getoon hoe dit tot die simboliese betekenis van die dans bygedra het.

[15]

VRAAG 4

Jou skool gaan binnekort 'n skenking van R5,000 van die regering ontvang, wat gebruik moet word om die jongmense in jou skool of gemeenskap te help.

Skryf 'n voorlegging aan jou prinsipaal wat motiveer dat hierdie geld aan die dansdepartement van die skool toegeken moet word.

In jou antwoord:

- Gee 'n duidelike verduideliking van hoe hierdie geld vir die opheffing van die jongmense gebruik sal word.
- Gee duidelike redes van die voordele wat dit vir die dansleerders sal inhou en beveel aan waarom die geld vir Dansstudies gegee moet word.

DIE ASSESSERINGSKAAL HIERONDER WORD GEGEE OM JOU ANTWOORD IN VRAAG 4 TE LEI.

1 – 2 SWAK	3 – 4 REDELIK	5 – 7 BEVREDIGENDE	8 – 10 UITSTEKEND
Minimale feite word gegee en toon geen ware begrip van hoe die fondse gebruik sal word vir die opheffing van dansleerders/ gemeenskap nie. Daar is geen punte van waarde genoem wat sal bydra tot die ontwikkeling van die dansleerders/ gemeenskap nie. Het nie gemotiveer waarom die fondse aan hierdie leerders gegee moet word nie.	Sommige feite word gegee, maar verduidelik nie hoe fondse gebruik sal word vir die opheffing van dansleerders/ gemeenskap nie. Die punte wat gegee word, is vaag en sal nie regtig bydra tot die ontwikkeling van die dansleerders/ gemeenskap nie. 'n Posing is aangewend om te motiveer waarom die fondse aan die leerders gegee moet word. Oppervlakkige idees waarvan die beplanning nie goed deurdink is nie.	Goed geskryf. Die feite wat gegee word, is duidelik, maar nie goed georganiseer nie. Gee 'n idee van hoe die fondse gebruik sal word vir die opheffing van dansleerders/ gemeenskap. Die punte wat gegee word, is betekenisvol, maar verduidelik nie hoe dit sal bydra tot die ontwikkeling van die dansleerders/ gemeenskap nie. 'n Mate van motivering is gegee oor waarom die fondse aan hierdie leerders gegee moet word.	Uitstekend geskryf met die feite duidelik en opeenvolgend uiteengesit, met regverdiging van hoe die toegewysde fondse vir die opheffing van dansleerders/ gemeenskap gebruik sal word. Die punte wat gegee word, is betekenisvol en sal grootliks bydra tot die ontwikkeling van die dansleerders/ gemeenskap. Die antwoord gee 'n uitstekende motivering waarom die fondse aan hierdie leerders gegee moet word.

[10]

VRAAG 5

Skryf 'n HULDEBLYK aan EEN van die Suid-Afrikaanse choreografe wat jy bestudeer het (uit die voorgeskrewe lys op bladsy 3), met verwysing na:

- 5.1 Sy/Haar biografie
- 5.2 Sy/Haar loopbaan as choreograaf
- 5.3 Sy/Haar artistieke medewerkings
- 5.4 Sluit sommige van sy/haar prestasies in en die bydraes wat sy/haar werk tot die kuns van dans gemaak het.

Moenie die nommeringstelsel hierbo by jou antwoord insluit nie.

DIE ASSESSERINGSKAAL HIERONDER WORD GEGEE OM JOU ANTWOORDE IN VRAAG 5 TE LEI.

1 – 6 SWAK	7 – 11 REDELIK	12 – 15 BEVREDIGENDE	16 – 20 UITSTEKEND
Leerder is nie in staat om met begrip te antwoord oor die choreograaf se biografie, loopbaan as choreograaf, artistieke medewerking en prestasies nie. Baie min of geen kennis van hoe die choreograaf se werk tot die kuns van dans bygedra het nie. Formaat is nie korrek nie.	In staat om te antwoord met 'n mate van begrip oor die choreograaf se biografie, loopbaan as choreograaf, artistieke medewerking en prestasies. Gedeeltelike kennis van hoe die choreograaf se werk tot die kuns van dans bygedra het. Formaat is nie korrek nie.	In staat om met insig en begrip te antwoord oor die choreograaf se biografie, loopbaan as choreograaf, artistieke medewerking en prestasies. Goeie verduideliking van hoe die choreograaf se werk tot die kuns van dans bygedra het. Formaat is gedeeltelik korrek.	In staat om akkuraat, met insig en begrip te antwoord oor die choreograaf se biografie, loopbaan as choreograaf, artistieke medewerking en prestasies. Uitstekende verduideliking van hoe die choreograaf se werk tot die kuns van dans bygedra het. Geskryf in die korrekte formaat van 'n huldeblyk.

[20]

TOTAAL AFDELING A: 70

AFDELING B: MUSIEKTEORIE

VRAAG 6

Dui aan of die volgende stellings WAAR of ONWAAR is. Kies die antwoord en skryf slegs 'waar' of 'onwaar' langs die vraagnommer (6.1 – 6.10) in die ANTWOORDEBOEK neer.

- 6.1 'n Voorbeeld van saamgestelde tyd is $\frac{6}{8}$ (1)
- 6.2 Polifoniese musiek bestaan uit baie melodieë wat op dieselfde tyd plaasvind. (1)
- 6.3 Musiek met 'n enkele melodielyn word homofonies genoem. (1)
- 6.4 Die tydmaatteken van 'n wals is $\frac{4}{4}$ (1)
- 6.5 Slaginstrumente word ook idiofone genoem. (1)
- 6.6 'Adagio' beteken vinnig. (1)
- 6.7 'Vivace' beteken soetjies. (1)
- 6.8 'n Groep musikale instrumente wat klank weergee deur middel van lug wat in die instrument geblaas word, word aërofone of windinstrumente genoem. (1)
- 6.9 Toonhoogte is ander 'n woord vir tempo. (1)
- 6.10 Sleutelborde is elektroniese instrumente. (1)
- [10]**

VRAAG 7

Voorsien elk van die volgende ritmiese frases van 'n toepaslike tydmaatteken.

- 7.1
-

- 7.2 Gee die ontbrekende note wat hieronder met 'n ster aangedui word.

[4]

VRAAG 8

Hieronder is al die vrae wat jy aan een van die choreograwe (uit die voorgeskrewe lys op bladsy 3) sal vra gedurende 'n radio-onderhoud oor die musiek wat in sy/haar danswerk gebruik word. Skryf slegs die antwoord wat die choreograaf sal gee, in jou ANTWOORDEBOEK neer. Onthou om die naam van die choreograaf en die danswerk wat jy bespreek, in te sluit.

Hallo! Dit is wonderlik om jou hier op Radio 202 te hê. Omdat ons 'n musiekstasie is, is ek seker dat ons luisteraars meer sal wil weet oor die musiek van jou danswerk.

Die naam van die danswerk en die choreograaf.

- 8.1   Wie het die musiek vir jou danswerk gekomponeer?
- 8.2   Wat is die styl van die musiek?
- 8.3   Watter instrumente/begeleiding word in die musiek gebruik?
- 8.4   Evalueer die invloed wat die musiek op jou danswerk gehad het.

Dit was baie aangenaam om jou hier te hê om ons in te lig oor die musiek wat in jou danswerk gebruik is. Ons kan nou met 'n beter begrip na die musiek luister. Baie dankie vir jou tyd. Tot siens!

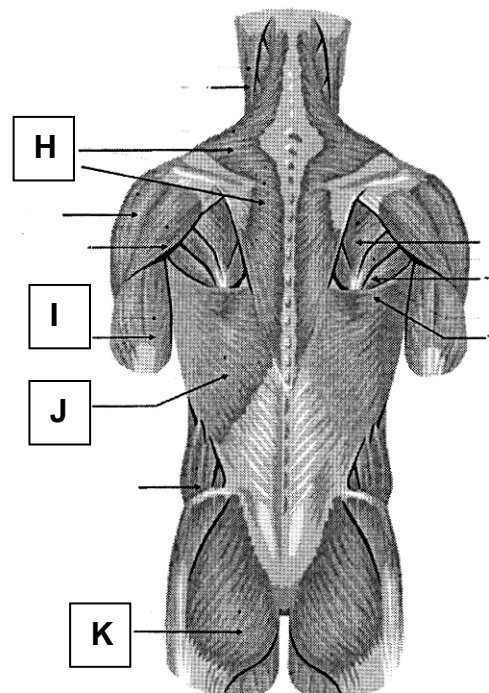
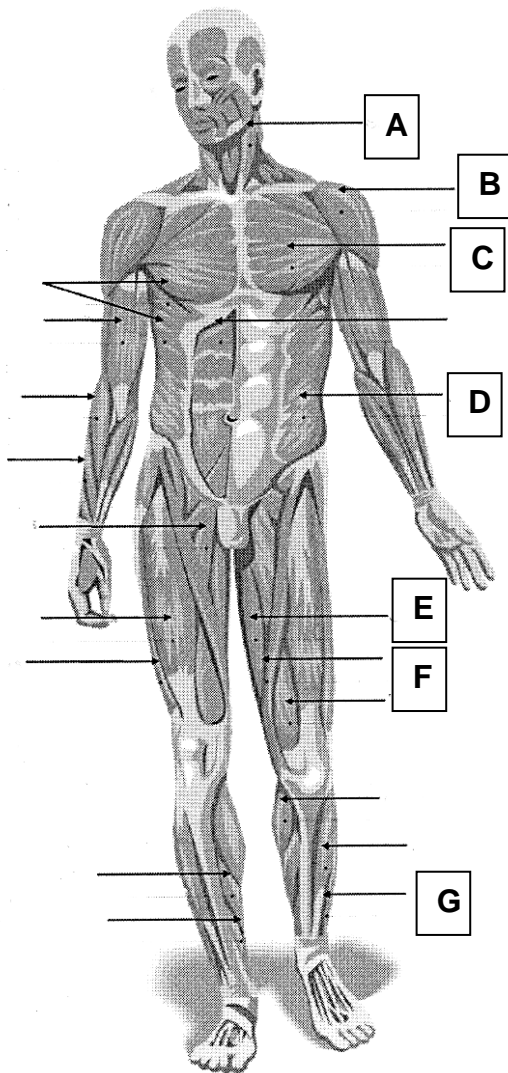
[6]

TOTAAL AFDELING B: 20

AFDELING C: ANATOMIE EN GESONDHEIDSORG

VRAAG 9

Noem die spiere gemerk A – K in die diagram hieronder.

[11]

VRAAG 10

- 10.1 'n Gebalanseerde dieet is 'n belangrike deel wat help om jou dansvertoningsvlakke te verhoog. Verduidelik waarom dit so is. (6)
- 10.2 Wat is die algemene eetversteurings waarvoor dansers dikwels te staan kom? Gee die moontlike oorsake. (4)

[10]

VRAAG 11

- 11.1 Noem DRIE bewegings wat moontlik is in 'n bal-en-potjie-gewrig. (3)
- 11.2 Noem die bewegings wat moontlik is in die enkelgewrig. (2)
- 11.3 Waarom is dit belangrik vir 'n danser om beweeglikheid in die voete en enkels te hê? (3)
- 11.4 Bestudeer die foto. Noem dan die anatomiese aksies van die liggaamsdele wat hieronder genoem word.

- 11.4.1 Die danser se regterheup (1)
- 11.4.2 Die danser se linkerheup (1)
- 11.4.3 Die danser se knieë (1)
- 11.4.4 Die danser se regterskouer (1)
- 11.4.5 Die danser se bolyf (1)
- 11.4.6 Die danser se nek (1)
- 11.5 Beskryf EEN oefening wat in jou dansklas gebruik word wat die beweeglikheid van die voete en enkels sal ontwikkel. (3)

[17]

VRAAG 12

Kies TWEE van die komponente van fiksheid op die lys hieronder en voltooi die tabel in die ANTWOORDEBOEK.

KOMPONENTE VAN FIKSHEID	BESKRYWING	METODES WAT GEBRUIK WORD OM TE OEFEN OF DIT TE VERBETER
UITHOUVERMOË		
KRAG		
KERNSTABILITEIT		
NEUROMUSKULÊRE VAARDIGHEDE		
SOEPELHEID		

[14]**VRAAG 13**

Jy en jou vriend/vriendin is besig om voor te berei vir 'n belangrike oudisie wat jou loopbane kan bevorder. Net voor die groot dag, skeur jou vriend/vriendin 'n spier/sening in sy/haar been.

- 13.1 Wat sal jy aanbeveel as behandeling vir die besering?
- 13.2 Dink jy jou vriend/vriendin sal in staat wees om op te tree as hy/sy die aanbevolle behandeling volg? Staaf jou antwoord.
- 13.3 Wat is jou opinie oor die voorstel van 'n ander vriend/vriendin om pynpille te neem?

[8]**TOTAAL AFDELING C: 60****GROOTTOTAAL: 150**